

TESS GERRITSEN

VAKOOJA- RANNIKKO

Suomentanut Ilkka Rekiaro

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos

The Spy Coast

Copyright © 2023 by Tess Gerritsen

All rights reserved.

Published by agreement with Licht & Burr Literary Agency, Denmark,
on behalf of Jane Rotrosen Agency, LLC.

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

ISBN 978-951-1-48820-0

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2024

Omistettu Willille

1. LUKU

DIANA

Pariisi, kymmenen päivää sitten

Hän oli ennen huippuhyvä. *Enpä ole enää*, hän ajatteli peiliin katsoessaan. Hiukset, joissa oli joskus ollut sävyttäviä vaaleita raitoja, olivat nyt hiirivainaanruskeat, ei niitä voinut muuksikaan sanoa. Se oli huomaamattomin hiusvärissävy, jonka hän löysi Monoprix'n hyllyltä, kaupan jossa hän oli käynyt ostoksilla naapurin mainittua, että joku mies oli kysellyt hänen peräänsä. Ensimmäinen vihjaus siitä, että kaikki ei kenties ollut kohdallaan – se että joku oli kyselty hänestä, vaikka selitys sille saattoi olla täysin viaton. Mies oli mahdollisesti ihailija tai esimerkiksi pakettia tuova kuriiri, mutta Diana halusi olla kaiken varalta valmiina. Siksi hän oli käynyt kolmannessa arrondissementissa asti, kaupunginosassa jossa kukaan ei häntä tuntenut, ja ostanut hiusvärin ja silmälasit. Hänen olisi kannattanut pitää niitä aina ulottuvilla, mutta hän oli vuosien mittaan laiskistunut. Hänestä oli tullut varomaton.

Diana tutki peilistä, miltä hän näytti ruskeaverikkönä, ja ajatteli, että hiusten värjääminen ei riittänyt. Hän otti sakset käteen ja alkoi leikata, pilata kampausta, josta oli maksanut kolmesataa euroa L'Atelier Blancissa. Jokainen saksien napsahdus oli kuin naarmu hänen uuden elämänsä sileään

pintaan, hänen huolellisesti muovaamaansa uuteen elämään. Kylpyhuoneen lattialle putoili leikattuja hiuksia kourallinen toisensa jälkeen, ja hänen jatkaessaan saksimista mielipaha vaihtui pian raivoksi. Kaikki, mitä hän oli suunnitellut ja uhrannut, oli nyt mennyt hukkaan, mutta sellaistaahan maailman meno oli. Vaikka kuvittelee olevansa kuinka terävä, aina löytyy joku, joka on vielä terävämpi, ja juuri sen virheen hän oli tehnyt: hän ei ollut ottanut huomioon sitä mahdollisuutta, että joku voisi jallittaa häntä. Hän oli ollut liian monta vuotta joukon terävin, se joka oli aina kaksi askelta muita edellä ja pystyi vetämään nenästä tiimin kaikkia muita jäseniä. Menestyksen salaisuus piili siinä, ettei antanut sääntöjen häiritä, joskaan muut eivät aina hyväksyneet niiden rikkomista. No, toisinaan tehtiin virheitä. Ja verta vuodatettiin joskus tarpeettomasti. Hän oli vihastuttanut ihmisiä, jotkut työtoverit halveksuivat nyt häntä, mutta hänen panoksensa ansiosta tehtävät suoritettiin. Siksi että hän oli huippuhyvä.

Mutta ei enää. *Naps naps.*

Diana tutki kuvajaistaan tällä kertaa viileän kriittisesti. Rakkaiden kutrien kynimiseen oli mennyt kymmenen minuuttia, minkä aikana hän oli surrut menettämäänsä elämää, käynyt läpi suruprosessin vaiheet. Kieltämisen, vihan ja masennuksen. Nyt hän oli päässyt hyväksymiseen ja oli valmis jatkamaan elämää, luomaan vanhan Dianan nahan ja herättämään eloon uuden Dianan. Hän ei ollut enää huippuhyvä vaan teräksen tavoin karkaistu. Hän selviäisi tästäkin tilanteesta.

Diana lakaisi pudottelemansa hiukset jätepussiin ja heitti siihen myös tyhjän hiusväripakkauksen. Hän ei ehtisi steriloida asuntoa, joten sinne jäisi paljon jälkiä hänestä, mutta sille ei voinut mitään. Hän toivoi, että Pariisin poliisit luottaisivat tyyppilliseen seksistiseen vaistoonsa ja otaksuisi-

vat, että tässä huoneistossa asunut ja nyt kadonnut nainen oli siepattu. Että nainen oli uhri eikä syyllinen.

Hän asetti lasit silmille ja pöyhi leikkaamansa lyhyet hiukset sekaisin. Tämä oli varsin mitätön naamiointiyritys, mutta luulisi sen kuitenkin harhauttavan naapureita, jos joku tulisi vastaan hänen poistuessaan kerrostalosta. Hän satoi jätepussin suun solmuun ja vei sen kylpyhuoneesta makuuhuoneeseen – sieltä hän nappasi lähtölaukkunsa mukaan. Oli kurjaa joutua luopumaan kauniista kengistä ja mekoista, mutta hän ei voinut ottaa paljon tavaraa, ja jos hän jättäisi asuntoon komerollisen hienoja muotivaatteita, hänen katoamisensa näyttäisi entistä selvemmin sieppaukselta. Samoin se, että asuntoon jäisi hänen vuosien varrella keräämänsä taidekokoelma, esineet joita hän oli ostanut, kun pankkisaldo alkoi lihoa: vanhat kiinalaiset vaasit, Chagallin maalaus, kahden tuhannen vuoden ikäinen roomalainen pysti. Hän ikävöisi niitä kaikkia, mutta hänen oli tehtävä uhrauksia selvittääkseen.

Diana astui makuuhuoneesta olohuoneeseen jätepussin ja lähtölaukun kanssa. Sielläkin häneltä pääsi kaihoisa huokaus. Nahkasohavalle oli roiskunut rumasti verta, ja roiske jatkui seinälle, jolle hän oli ripustanut Chagallin, ikään kuin tahra olisi maalauksen abstrakti täydennys. Chagallin alla lattialla kyyhötti veren lähde. Mies oli hyökännyt ovesta sisään ensimmäisenä, joten hänet Diana oli eliminoinut ensin. Hän oli tyypillinen miehen mies, jolle salilla vietetyt tunnit olivat kasvattaneet muhkeat haukset mutta eivät juurikaan aivoja. Mies ei ollut arvannut päivänsä päättyvän tällä tavoin, ja hän oli kuollut yllätynyt ilme kasvoillaan – ei luultavasti ollut odottanut, että hänet nirhaisisi nainen.

Miehelle oli mitä luultavimmin annettu liian vähän tietoa kohteesta.

Diana kuuli takaansa henkäisyn, hiljaisen kuin kuiskaus, ja kääntyi katsomaan toista miestä. Tämä virui Dianan rakkaan persialaisen maton reunalla ja valutti vertaan monimutkaiseen köynnös- ja tulppaanikuvioon. Diana hämmästyti, että mies oli yhä elossa.

Diana astui miehen luo ja tökkäisi häntä kengänkärjellä olkapäähän.

Miehen silmät rävähtivät auki. Hän tuijotti ylös Dianaan ja hapuili asettaan, mutta Diana oli jo potkaissut sen pois hänen ulottuviltaan, ja mies pystyi vain räpyttelemään kätään lattialla kuin omassa veressään sätkivä kuoleva kala.

"Qui t'a envoyé?" Diana kysyi.

Käsi räpytteli hätäisemmin. Luoti, jonka Diana oli ampunut miehen kaulaan, oli kai vaurioittanut kaularankaa, ja liikkeet olivat kouristelevia, robottimaisen nytkähteleviä. Kenties mies ei ymmärtänyt ranskaa. Diana toisti kysymyksen venäjäksi: *Kuka sinut lähetti?*

Hän ei nähnyt miehen silmissä minkäänlaista ymmärryksen pilkahdusta. Joko miehen aivot eivät enää toimineet, koska hän oli kuolemaisillaan, tai hän ei ymmärtänyt kysymystä, ja kumpikin vaihtoehto oli huolestuttava. Diana selviäisi venäläisistä, mutta jos jotkut muut olivat lähettäneet nämä miehet, tilanne olisi kiperä.

"Kuka yrittää tappaa minut?" hän kysyi, tällä kertaa englanniksi. *"Vastaa, niin jätän sinut henkiin."*

Sätkivä käsi pysähtyi. Mies makasi liikkumatta, mutta Diana näki hänen silmistään, että hän ymmärsi. Hän ymmärsi kysymyksen. Hän ymmärsi myös, että oli se ja sama, vaikka hän vastaisi rehellisesti. Hän kuolisi joka tapauksessa.

Diana kuuli rappukäytävästä miesten puhetta. Oliko näille kahdelle lähetetty apua? Hän oli viivytellyt liikaa, hänellä ei ollut aikaa jäädä kuulustelemaan tätä miestä.

Hän tähtäsi ja laukaisi vaimentimen läpi kaksi luotia miehen päähän. *Makoisia unia.*

Häneltä kului vain muutama sekunti kömpsiä ikkunasta paloportaille. Viimeinen vilkaisu asuntoon oli katkeransuloinen. Täältä hän oli löytänyt edes hiukan onnea ja nauttinut ansaitusti työnsä hedelmistä. Nyt asunto oli kuin teurastamo, kun kahden tuntemattoman miehen veri tahri seiniä.

Diana pudottautui paloportailta kujalle. Pariisin kaduilla oli yhdeltätoista illalla vielä elämää, ja hän pujahti sulavasti vilkkaalla puistokadulla kävelevien jalankulkijoiden joukkoon. Kaukaa kuului lähestyvän poliisiauton sireenin ulinaa, mutta hän ei nopeuttanut askeliaan. Oli liian aikaista. Sireenillä ei ollut mitään tekemistä hänen kanssaan.

Viiden korttelinvälin päässä hän heitti roskapussin ravintolan jäteastiaan ja jatkoi menoaan lähtölaukku olalla. Laukussa oli kaikki se, mitä hän toistaiseksi tarvitsi, ja oli hänellä toki käytössään muitakin keinoja. Hänellä oli enemmän kuin riittävästi rahaa aloittaa uudelleen alusta.

Mutta ensin hänen oli selvitettävä, kuka halusi hänet hengiltä. Valitettavasti se oli monivalintakysymys. Diana oli olettanut, että käsky oli tullut venäläisiltä, mutta enää hän ei ollut niinkään varma. Kun suututtaa monia tahoja, saa monia vihollisia, joilla kaikilla on omanlaisensa taidot aiheuttaa ikävyyksiä. Kysymys kuului, miten hänen nimensä oli vuodettu. Ja miksi hänet oli tultu tappamaan nyt, kuudentoista vuoden jälkeen?

Jos hänen nimensä tiedettiin, silloin tiedettiin varmasti muistakin. Vaikutti siltä, että menneisyys saisi heidät kaikki pian kiinni.

Se lokoisista eläkepäivistä. Oli aika palata töihin.

2. LUKU

MAGGIE

Purity, Maine, nyt

Jokin on kuollut tässä.

Seison niitylläni ja katson hangella näkyviä teurastuksen jälkiä. Tappaja kiskoi uhria tuoreessa puuterilumessa, ja vaikka lunta sataa edelleen äänettömästi putoilevina hiutaleina, se ei ole vielä peittänyt tappajan jalanjälkiä eikä kuolleesta raadosta jääneitä uria, jotka piirtyivät lumeen, kun sitä vedettiin metsää kohti. Näen veritahrان ja sikin sokin pudonneita sulkia ja tuulessa väriseviä mustia untuvatuppoja. Muuta ei ole jäljellä yhdestä rakkaasta araucanastani, jota arvostin, koska se muni luotettavasti kauniita sinisiä munia. Vaikka kuolema on vain pieni piste elämän isossa kehässä ja vaikka olen todistanut sen tapahtuneen monta kertaa ennenkin, otan tämän menetyksen raskaasti ja huokaisen niin, että suustani tuprahtaa huurua kylmään ilmaan.

Vilkaisen verkon läpi parveani, jossa on nyt jäljellä kolme tusinaa kanaa, noin kaksi kolmannesta niistä viidestäkymmenestä, jotka kasvatin viime keväänä. On vain kaksi tuntia siitä, kun avasin kanalan oven ja päästin kanat päiväksi ulos, ja niinkin lyhyessä ajassa peto ehti tulla tappamaan. Minulla on vielä yksi viimeinen kukko, ainoa joka on jäänyt henkiin kotkien ja pesukarhujen hyökkäyksistä,

ja nyt se patsastelee häkissä kaikki pyrstösulat tallella eikä näytä olevan moksiskaan siitä, että on menettänyt taas yhden kanan haaremistaan. Kelvoton kukko.

Kuten kovin monet muutkin koiraat ja urokset.

Kun suoristaudun kyykystä, näen vilaukselta liikettä ja katson kanaverkon taakse metsään. Siellä kasvaa lähinnä tammea ja vaahteraa ja muutama kuusi kituuttelee isojen naapuriensa varjossa. Aluskasvillisuuden siimeksestä erotuu nipin napin silmäpari, ja se katsoo minuun. Hetken aikaa tuijotamme toisiamme, viholliset hangen peittämän niityn vastakkaisilla puolilla.

Siirryn hitaasti pois pyörillä varustetun kanahäkkinen luota. En tee äkkiliikkeitä enkä päästä suustani inahdustakaan.

Viholliseni katsoo minua koko ajan.

Kuuran kovettamat korret narskuvat kengänpohjieni alla, kun hivuttaudun kohti Kubota-traktorimönkijääni. Heilautan oven hiljaa auki ja kurkotan ottamaan istuinten taa piilotetun kiväärini. Pidän sitä ladattuna, jotta en joudu haaskaamaan aikaa patruunoiden haromiseen ja lataamiseen. Käänän piipun metsään päin ja tähtään.

Laukaus pamahtaa kovaa kuin ukkonen. Säikähtäneet varikset pyrähtävät oksilta ja lentävät hädissään taivaalle, ja kaakattavat kanani pinkaisevat paniikissa kohti kanalaa. Lasken kivääriä ja tähytän silmiä siristäen metsään. Katastan aluskasvillisuutta.

En näe liikettä.

Ajan mönkijällä niityn poikki metsän reunaan ja astun ulos. Metsässä kasvaa tuuheasti karhunvatukkaa. Lumi on peittänyt kuolleet lehdet ja muun karikkeen. Jokainen askeleeni saa aikaan räjähdysmäisen napsahduksen. En ole vielä havainnut verta, mutta olen varma, että löydän sitä, sillä ampuja tietää aina, milloin luoti osuu, jollain tavoin sen ais-

tii luissaan. Lopulta näen todisteen siitä, että osuin: lehtiä, joille on roiskahtanut veripisaroita. Kanani raadeltu ruho lojuu pedon hylkäämänä maassa.

Kahlaan syvälle metsään työnnellen sivuun oksia, jotka tarttuvat housuihin ja raapivat kasvoja. Tiedän, että se on täällä jossain, jos ei kuolleena, niin vakavasti haavoittuneena. Se on onnistunut pakenemaan kauemmaksi kuin odotin, mutta en anna periksi, ja hengitykseni huuru kieppuu ilmassa. Joskus olisin pystynyt juoksemaan tässä metsässä jopa painava reppu selässäni, mutta en ole sama nainen kuin joskus olin. Niveleni ovat kuluneet raskaassa käytössä ja ajan hammas on nakertanut niitä, ja yksi kova lasku varjolla aiheutti minulle nilkkavamman, jota särkee aina lämpötilan tai ilmanpaineen laskiessa. Nytkin nilkkaani jomottaa. Vanheneminen on julma prosessi. Se on kangistanut polveni, harmaannuttanut aikoinaan mustan tukkani ja syventänyt kasvojeni ryppyjä. Mutta näköni on edelleen terävä, enkä ole menettänyt kykyäni lukea maastoa ja tulkita lumeen jääneitä jälkiä. Kyyristyn katsomaan käpälän painaumaa ja huomaan lehdillä pieniä veritippoja.

Eläin kärsii. Se on minun vikani.

Vääntäydyn takaisin jaloilleni. Polvet ja lonkat valittavat toisin kuin silloin ennen, kun pystyin ponkaisemaan ahtaasta urheiluautosta ja panemaan heti juoksuksi. Rämmin karhunvatukkapensaikon läpi metsäaukealle, ja siellä viimein näen viholliseni makaavan liikkumatta hangella. Naaras. Se näyttää terveeltä ja ravitulta, ja sen turkki on kiiltävän punaruskea. Suu on auki, ja näen veitsenterävät hampaat ja leuat, joiden voima riittää puremaan kanan kaulan poikki. Luotini osui eläintä keskelle rintaa, ja ihmettelen miten se pääsi näin pitkälle ennen kuin tuupertui. Sohaisen ruumista kengällä varmistaakseni, että se on

kuollut. Vaikka kanavaras on poissa pelistä, en saa tyydytystä ketun ampumisesta. Kun huokaisen syvään, kuulostan katuvalta.

Minulla on kuudenkymmenen vuoden iässä paljon aihetta katua.

Turkki on liian arvokas jättää metsään, joten tartun kettua hännästä. Se on syönyt hyvin, herkutellut minun kanoillani, ja se painaa niin paljon, että joudun puoliksi raahaamaan sen metsästä – sen ruho kaivaa uoman kuolleiden lehtien ja lumen peittämään maahan. Nostan ketun ja kieräytän sen mönkijän lavalle. Se putoaa sille alavireisesti tömähtäen. Minulla ei ole käyttöä turkille, mutta tiedän jonkun, joka ottaa sen mielellään vastaan.

Nousen mönkijän hyttiin ja ajan niityn poikki naapuritalolle.

*

Luther Yount pitää pohjaan palaneesta kahvista, ja haistan sen hänen pihaltaan, kun nousen mönkijästä. Näen täältä lumisen niityn poikki oman maalaistaloni pienellä nyppylällä komeiden sokerivaahteroiden muodostaman pylväikön takana. Taloni ei ole uljas mutta varsin lujaa tekoa. Se on rakennettu vuonna 1830, sanoi välittäjä, jolta sen ostin. Tiedän hänen olleen oikeassa, sillä otin selvää Blackberry Farmin alkuperäisestä omistajasta. Uskon vain sen, minkä pystyn itse varmistamaan. Talostani on esteetön näköala kaikkiin ilmansuuntiin, ja jos joku lähestyy, näen kyllä hänet, etenkin kuulaana talviaamuna, kun viti peittää maata.

Kuulen lehmän ammuvan ja kanojen kotkottavan. Lumessa näkyy pieniä kengänjalkia, jotka vievät Lutherin tönöstä navetalle. Hänen neljätoistavuotiaan lapsen-

lapsensa Callien täytyy olla siellä hoitamassa eläimiään kuten aina aamusella.

Tömistän kuistin portaat ylös ja koputan. Luther avaa oven, ja haistan tutun katkun, joka on peräisin liian pitkäksi aikaa liedellä seisotetusta kahvista. Hän täyttää koko ovensuun, hallavapartainen joulupukki, jolla on punainen ruutupaita ja olkaimet, ja hänen hengityksensä hinkuu savusta ja tönön pysyvästi pölyisestä ilmasta.

"Huomentapäivää, Maggie-neiti", hän sanoo.

"Hyvää huomenta. Tulin tuomaan sinulle ja Callielle lahjan."

"Mistä hyvästä?"

"Ei mistään. Tuumin vain, että sinulla voisi olla sille käyttöä. Se on lavalla."

Luther ei viitsi vetää takkia ylleen vaan astuu ulos paitasillaan, jalassaan farkut ja talvikumisaappaat. Hän seuraa minua mönkijän luo ja mumisee ihailevasti katsoessaan kuollutta kettua ja silittää sitten sen turkkia.

"Onpa kaunis naaras. Tästä se aamuinen laukaus siis johtui. Yhdellä kudillako sinä sen kaadoit?"

"Silti se jaksoi juosta viitisenkymmentä metriä metsään."

"Tämä sama repolainen luultavasti vohki kaksi Callien kanaa. Hyvä kun nappasit sen."

"Harmillista silti. Kettu vain yritti pärjätä."

"Emmekös me kaikki?"

"Tuumin että sinulla olisi käyttöä turkille."

"Etkö varmasti halua pitää sitä itse? Tämä on hieno yksilö."

"Ja sinä tiedät, mitä tehdä sillä."

Luther nostaa raadon mönkijän lavalta. Ponnistus saa hänen hengityksensä hinkumaan kovemmin. "Tulehan tupaan", hän sanoo pidellen kettua sylissään kuin lapsenlasta. "Kaadoin juuri sumpit."

”Kiitos vain, mutta ei.”

”Malta sitten edes sen verran, että annan sinulle mukaan tuoretta maitoa.”

Sitä otan vastaan ilomielin. Callien ruoholla ruokitun jersey maito on parempaa kuin mikään, mitä olen Maineeseen muutettuani maistanut, rasvaista ja niin makeaa, että siksi kannattaa ottaa riski ja juoda sitä pastöroimattomana. Seuraan Lutheria sisälle, missä hän pudottaa ketunruhon penkille. Huonosti eristetyssä tönössä on vain hiukan lämpimämpää kuin ulkona, vaikka kamiinassa palaa tuli, joten en riisu takkia. Luther sen sijaan näyttää tarkenevan hyvin paitasillaan. En välitä hänen kahvistaan, mutta hän laskee ruokapöydälle silti kaksi mukia. Olisi epäkohteliasta kieltäytyä.

Minä istuudun.

Luther työntää kermakkoa lähemmäksi. Hän tietää, millaisena kahvia mieluiten juon – tai tietää ainakin ainoan keinoon, jolla siedän hänen kahviaan – ja hän tietää myös, etten pysty vastustamaan Callien lehmän kermaa. Muutin naapuritaloon kaksi vuotta sitten, ja Luther on sen jälkeen taatusti saanut minusta selville yhtä ja toista. Hän tietää, että sammutan valot joka ilta kymmenen maissa ja että nousen aikaisin ruokkimaan ja juottamaan kanat. Hän tietää, että olen vaahteranmahlan juoksuttamisessa vielä pelkkä aloittelija, että elelen lähinnä omissa oloissani ja etten järjestä meluisia kemuja. Ja tänään hänelle on selvinnyt, että olen ihan kelpo ampuja. On vielä paljon, mitä hän ei minusta tiedä, asioita joita en ole hänelle kertonut. Asioita, joita en paljasta hänelle koskaan. Olen kiitollinen siitä, että hän ei ole sellainen mies, joka kyselee liikoja. Arvostan hienovaraista naapurua.

Mutta minä puolestani tiedän Luther Yountista melkoisesti. Ei ole vaikea päätellä miehen olemuksen ydintä

silmäilemällä hänen kotiaan. Hän on veistänyt omin käsin kirjahyllynsä ja karkeatekoisen ruokapöytänsä ja ripustanut kattohirteen kuivumaan timjami- ja oreganonippuja ryytimaaltaan. Hänellä on paitsi hyllyjä myös kirjoja, paljon ja ällistyttävän moniaiheisia kirjoja hiukkasfysiikasta karjanhoitoon. Joissakin oppikirjoissa on tekijän kohdalla hänen nimensä todisteena hänen aiemmasta ruumiillistumastaan koneenrakennuksen professorina MIT:ssä. Ajalta ennen kuin hän käänsi selkänsä yliopistomaailmalle ja Bostonille ja kenties muutamalle henkilökohtaiselle demonille ja loi itsensä uudelleen rähjäisen näköiseksi mutta tyytyväiseksi pientilalliseksi. Tiedän hänestä kaiken tämän, mutta en siksi, että hän olisi kertonut, vaan koska pengoin hänen menneisyyttään kuten kaikkien lähinaapureideni taustaa ennen kuin ostin Blackberry Farmin.

Luther läpäisi katsastuksen. Siksi istuskelen ja ryytän kahvia täysin rentona hänen tuvassaan.

Kuistilta kuuluu kenkien töminää ja ovi avautuu. Sisään pääsee pakkasilman humahdus mukanaan neljätoista-vuotias Callie. Luther antaa hänelle kotiopetusta, ja siksi Callie on monella tapaa hurmaavan villiintynyt, mikä tekee hänestä sekä viisaamman että naiivimman kuin muut ikäisensä tytöt. Kuten isoisänsä, hän on huolettoman sottainen – kangastakissa on likaviiruja ja ruskeissa hiuksissa kananhöyheniä. Calliella on kahdessa korissa vastakerättyjä munia, jotka hän laskee keittiötasolle. Hänen pakkasen puremat kasvonsa punoittavat niin että näyttää siltä kuin häntä olisi läimäytetty kummallekin poskelle.

”Hei Maggie!” hän sanoo ripustaessaan takkinsa naulaan.

”Katsopas mitä Maggie meille toi”, Luther sanoo.

Callie katsoo penkillä retkottavaa ketunraatoa ja silitää turkkia. Hän ei epäröi eikä kavahda. Hän on asunut

Lutherin kanssa lähestulkoon koko ikänsä, siitä lähtien kun hänen äitinsä kuoli heroisiin yliannokseen Bostonissa. Elämä tällä maatilalla on opettanut hänet suhtautumaan kuolemaan niin, että se ei hämmästyttä.

"Oi, se on vielä lämmin", Callie sanoo.

"Toin sen tänne saman tien", sanon. "Ajattelin että sinä ja vaarisi voisitte tehdä siitä jotain kivaa."

Callie hymyilee minulle ilahtuneena. "Voi miten kaunis turkki. Kiitos, Maggie! Riittäisikö tästä karvahatuksi?"

"Sanoisin että riittää", Luther vastaa.

"Osaatko tehdä karvahatun?" Callie kysyy.

"Etsitään jostain ohjeet ja pähkäillään yhdessä. Ei noin nättiä voi heittää hukkaan."

"Haluaisin nähdä, miten sinä sen teet", sanon Lutherille.

"Haluatko nähdä myös, miten nyljen sen?"

"En, sen osaan tehdä itsekin."

"Osaat vai?" Luther nauraa. "Maggie-neiti, sinä se onnistut aina yllättämään."

Callie nostaa munakorit pesualtaaseen. Hän avaa hanan ja alkaa pyyhkiä rievulla likajälkiä, jotta munat näyttävät pahvipakkauksissa putipuhtailta. Hän myy munia paikallisessa osuuskaupassa seitsemällä dollarilla tusinalta – hinta on halpa vapaiden kanojan luomumunista ottaen huomioon työ määrän ja jatkuvat taistelut ilvesten, kettujen ja pesukarhujen kanssa. Luther ja Callie eivät tosin elä kananmunien myynnin varassa, sillä Lutherilla on huomattava sijoitustili. Senkin tiedonjyvän sain hänestä ongituksi. Kanat ovat Callien kanoja ja munista saadut tulot hänen tienestejään, ja hänestä onkin kehkeytynyt jo oikein pätevä yrittäjä. Enkä ole nähnyt toista neljätoistavuotiasta tyttöä, joka osaisi yhtä taitavasti teurastaa ja suolistaa vanhan munijakanan.

"On sääli, että jouduit ampumaan sen, mutta olen menettänyt sille aivan liikaa kanoja", Callie sanoo.

”Joku toinen peto tulee apajille”, Luther sanoo.
”Luonnonlaki.”

Callie katsoo minuun. ”Montako menetit?”

”Kuusi pelkästään tällä viikolla. Aamulla kettu vei yhden araucanan.”

”Kenties minunkin kannattaisi hankkia araucanoja. Asiakkaat näyttävät tykkäävän sinisistä munista. Voisin varmaan pyytää niistä enemmän.”

Luther hymähtää. ”Sinisiä munia, ruskeita munia. Kaikki maistuvat ihan samalta.”

”Jaa-a, pitää tästä lähteä”, sanon ja nousen.

”Näin pian?” Callie sanoo. ”Eihän me ehditty edes kunolla jutella.”

Harva neljätoistavuotias janoaa keskustelua minun ikäiseni naisen kanssa, mutta Callie on poikkeuksellinen tyttö. Hän on niin välitön aikuisten seurassa, että joskus unohtan, kuinka nuori hän on.

”Tulen takaisin, kun vaarisi rupeaa ompelemaan sitä ketunkarvalakkia”, sanon.

”Ja minä laitan kanaa ja mykyjä ruuaksi.”

”Siinä tapauksessa tulen ihan varmasti takaisin.”

Luther kulauttaa kahvimukinsa tyhjäksi ja nousee hängin. ”Odotas niin haen sen lupaamani maidon.” Hän avaa jääkaapin ja kuuluu lasisten maitopullojen helinää. ”Ilman niitä hemmetin terveysmääräyksiä voisimme kaupitella maitoa tienvarresta. Ei tarvitsisi muuta kuin ottaa rahat vastaan.”

Rahat, joita hän ei kaipaa. Jotkut mielellään kerskuvat varoillaan, mutta Lutheria varakkuus näyttää nolottavan. Tai kenties se on itsesuojelukeino, tuo halu salata muilta se, minkä nämä kenties haluaisivat anastaa häneltä. Hän ottaa esiin neljä lasista maitopulloa – kaikkien pinnalla on paksultti kermaa – ja laskee pullo paperikassiin. ”Mag-

gie, kun joku seuraavan kerran pistäytyy luonasi, annapa hänelle maistiaiset. Ja káske sitten tulla suoraan tänne ostamaan lisää. Tietenkin tiskin alta. Turha tähän on viranomaisia sotkea.”

Olen jo ovelta maitosaaliini kanssa ennen kuin minulla sytyttää, mitä hän sanoi. Käännyin takaisin. ”Miten niin seuraavan kerran?”

”Eikös joku eilen poikennut luonasi?”

”Ei.”

”Höh.” Luther katsoo Callieen. ”Taisit kuulla väärin.”

”Kuulla mitä väärin?” minä kysyn.

”Postitoimistossa oli yksi nainen”, Callie sanoo. ”Kun hain meidän postin, kuulin että hän kysyi postimestarilta, missä päin Blackberry Farm on. Hän kertoi olevansa sinun ystäväsi.”

”Minkä näköinen hän oli? Nuori, vanha? Minkä värinen tukka hänellä oli?”

Revolverikysymykseni näyttävät häkellyttävän Callieta. ”Tuota, hän taisi olla nuori. Ja tosi sievä. Tukkaa en nähnyt, koska hänellä oli myssy päässä. Ja hänellä oli kiva untuvatakki. Sininen.”

”Et kai paljastanut hänelle, missä asun?”

”En, mutta postitoimiston Greg kylläkin. Eikö olisi saanut?”

Mietin mitä vastata. Seison avoimessa ovensuussa maitopullokassin kanssa ja pakkasilma virtaa ohitseni sisään. ”En odottanut ketään. En pidä yllätyksistä, siinä kaikki”, totean ja astun ulos.

Eikö olisi saanut?

Kysymys huolestuttaa minua vielä, kun myöhemmin lähdän keskustaan kauppareissulle. Kuka tiedusteli ajo-ohjeita talolleni? Kysely saattoi olla täysin viaton, kenties joku etsi talon edellistä omistajaa tietämättä, että hän

kuoli kolme vuotta sitten kahdeksankymmenenkahdeksan vuoden iässä. Hän oli kaikesta päätellen legendaarinen hyvistä hoksottimistaan ja kärkevästä suustaan. Nainen minun makuuni. Siinä olisi looginen syy vierailijan kysyä Blackberry Farmista, sillä kenelläkään ei ole aihetta tulla etsimään minua täältä. Kukaan ei ole etsinyt minua niinä kahtena vuotena, jotka olen asunut täällä Mainen Purityssä.

Ja haluan jatkaa samaa rataa.

Käyn kaupungilla tutuissa paikoissa: rehukaupassa, postitoimistossa ja ruokakaupassa. Kaikissa niissä sulaudun muiden harmaapäisten naisten joukkoon. Meillä kaikilla on talvitakki ja kaulaliina. Minuun kuten heihinkin luodaan ani harvoin uteliaita katseita. Vanhuus tekee meistä anonyymejä, sen parempaa valepukua ei olekaan.

Ruokakaupassakaan minuun ei kiinnitetä huomiota, kun lykin ostoskärryjä käytävillä, lastaan niihin kaurahiutaleita ja jauhoja, perunoita ja sipuleita. Munia ei sentään tarvitse ostaa. Tämän pikkukaupungin alkoholivalikoima herättää sääliä, mutta tarjolla on kahdenlaista mallasviskiä, ja vaikka kumpikaan ei ole minun suosikkiani, ostan silti pullon. Yritän säästellä kolmekymmentä vuotta vanhaa Longmorniani, sillä en tiedä, milloin pystyisin hankkimaan sitä lisää. Paremman puutteessa keskinkertainenkin viski kelpaa.

Kassalle jonottaessani minua voisi luulla tavalliseksi maalaistalon emännäksi, kotirouvaksi tai eläköityneeksi opettajaksi. Harjoittelin vuosikaudet, jotta olisin huomaamaton, jotten erottuisi joukosta, ja nyt se luonnistuu minulta vaivatta, mikä on sekä surullista että huojentavaa. Toisinaan haikailen aikaa, jolloin minusta kiinnostuttiin, aikaa jolloin pidin lyhyttä hametta, piikkikorkoja ja tunsin miesten katseiden sivelevän muotojani.

Kassa skannaa ostokseni ja hätkähtää nähdessään summan. "Oho! Kaksisataakymmenen dollaria." Hän katsoo

minuun kuin odottaisi minun kiistävän, mutta minä en kiistä. Hinta johtuu viskistä. Se ei tosiaankaan ole lempimerkkiäni, mutta elämässä on asioita, joita ilman ei tule toimeen.

Maksan ostokset ja kannan kassit ulos. Nostaessani niitä avolavaani satun huomaamaan Ben Diamondin, jolla on tavalliseen tapaan yllään musta nahkarotsi. Hän astuu parhaillaan kadun vastakkaisella puolella Marigold-nimiseen kahvilaan. Ben jos kuka tässä kyläpahasessa haistaa, mistä päin tuulee. Hän saattaa tietää, kuka minusta on kyselty.

Kävelen kadun yli ja astun Benin jälkiä seuraten kahvilaan.

Huomaan hänen asettuneen nurkkaloosiin Declan Rosen luo. Tapansa mukaan herrat istuvat katse ovelle päin. Parantumaton tapa jopa eläkkeellä. Declan näyttää juuri sellaiselta historian proffalta, joka hän aikoinaan oli: hänellä on tweedtakki ja tukkana komea leijonanharja. Nyt kuudenkymmenen kahdeksan vuoden iässä se ei enää ole musta vaan puoliksi hopeanharmaa, mutta se on yhtä tuuhea kuin tavatessani hänet lähes neljä vuosikymmentä sitten. Ben Diamond, toisin kuin professorimainen Declan, näyttää jossain määrin uhkaavalta, sillä nahkarotsin lisäksi hänellä on kaljuksi höylätty pää. Vaatii lujaa määrätietoisuutta näyttää uskottavasti tuollaiselta seitsemänkymmenen kolmen vuoden iässä, mutta Benillä on sitä riittämiin. Miehet nostavat katseensa, kun lähestyn heidän loosiaan.

”Aha, Maggie! Paina puuta”, Declan sanoo.

”Ei olekaan nähty vähään aikaan. Mitä olet puuhanut?” Ben kysyy.

Ujuttaudun loosin penkille. ”Piti hoitaa kettuongelma.”

”Veikkaan ettei kettu ole enää elävien kirjoissa.”

”Poistui keskuudestamme tänä aamuna.” Katson ohi liihottavaa tarjoilijaa. ”Toisitko kahvin, Janine?”

"Ja ruokalistan?" hän kysyy.

"Ei tänään, kiitos."

Ben tutkailee minua. Hän on taitava tulkitsemaan ilmeitä, ja hän takuulla vaistoa, etten huvikseni ole liittynyt tänään heidän seuraansa. Odotan, kunnes Janine on poistunut kuuloetäisyydeltä, ja vasta sitten esitän miehille kysymykseni.

"Kuka minua on etsinyt?"

"Onko joku etsinyt?" Declan sanoo.

"Joku nainen, ulkopaikkakuntalainen. Kuulin hänen käyneen eilen postitoimistossa. Kysyi tietä Blackberry Farmille."

Miehet vilkaisevat toisiaan ja katsovat sitten minua.

"En ole kuullut mitään", Ben toteaa.

Janine tuo minulle kahvin. Se on laihaa, mutta ei sentään pohjaan palanutta kuten Lutherin sumppi. Odotamme, kunnes Janine on kävellyt riittävän kauas, ennen kuin jatkamme keskustelua. Teemme näin vanhasta tottumuksesta. Miehet valitsevat aina tämän loosin siksi, että se tuntuu yksinäiseltä, turvalliselta sopukalta, ja on kaukana uteliaista korvista.

"Oletko huolissasi?" Declan kysyy.

"En tiedä, pitäisikö olla."

"Kysyikö hän sinua nimeltä? Vai vain taloa?"

"Vain taloa. Se ei välttämättä merkitse mitään. Kuinka hän tietäisi, että asun siellä?"

"He saavat selville mitä tahansa jos tosissaan haluavat."

Vaikenemme, kun kaksi asiakasta nousee pöydästä ja kävelee ohitsemme kassalle. Hiljaisuus antaa minulle tilaisuuden miettiä Declanin sanoja. *Jos tosissaan haluavat.* Sen varaan minä tätä nykyä lasken, sen ettei maksa vaivaa jäljittää minua. Heillä on varmasti parempaakin tekemistä. En ole tarpeeksi iso vonkale, pelkkä sintti vain. Tai ehkä keski-

kokoinen kala. Miksi nähdä vaivaa etsiä nainen, joka haluaa pysyä piilossa? Jäin eläkkeelle yli kuusitoista vuotta sitten ja valppauteni on vähitellen hervonnut. Nyt olen niin tottunut olemaan pikkukaupunkilainen kanankasvattaja, että on alkanut tuntua siltä kuin en mitään muuta olisikaan. Samaan tapaan kuin Ben on vain eläköitynyt hotellitarvikkeita myynyt kaupparatsu ja Declan eläköitynyt historian professori. Me tiedämme totuuden, mutta emme paljasta toistemme salaisuuksia, koska haluamme vaalia omiamme.

Molemminpuolinen kiristys luo turvaa.

"Pidämme korvat auki", Ben lupaa. "Selvitämme, kuka se nainen on."

"Olisin siitä kiitollinen." Lasken pöytään kaksi dollaria kahvista.

Declan sanoo: "Tuletko illalla lukupiiriin? Osallistuit viimeksi kaksi kuukautta sitten. Meidän on ikävä sinua."

"Mistä kirjasta keskustellette?"

"*Rihlasta*. Se kertoo Ibn Battutan matkoista. Ingrid valitsi teoksen", Ben vastaa.

"Olen jo lukenut sen."

"Siinä tapauksessa voit valistaa meitä", Declan sanoo. "Sillä Beniltä ja minulta on jäänyt läksyt tekemättä. Kokoonnumme illalla Ingridin ja Loydin luona. Kuudelta sekoitetaan martinit. Kun on juotu muutamat pohjustavat, voitaneen jättää kirjasta keskusteleminen väliin ja siirtyä suoraan paikkakunnan juuruihin. Tulethan?"

"Harkitsen asiaa."

"Ei tuo ole mikään vastaus", Ben murahtaa. Hän yrittää pelottelemalla painostaa minua paikalle. Olen aina miettinyt, kuinka paljon tuo kovanaamaesitys hyödytti häntä, kun hän oli kentällä. Minä ainakaan en ole koskaan pelännyt häntä.

"Hyvä on, minä tulen."

"Laitan lempivotkasi jäihin", Declan lupaa.

”Belvederen.”

Declan naurahtaa. ”Ihan totta, Maggie. Luuletko sinä, etten muistaisi?”

Toki hän minun lempivotkani tietää. Declanin komean leijonanharjan alla on aivot, jotka muistavat jos jonkinlaisia yksityiskohtia, ja kielellistä lahjakuutta, jonka ansiosta hän on oppinut puhumaan seitsemää kieltä. Minä luovutin kolmen jälkeen.

Autoon palattuani ajan kotiin roudasta töyssyisiä syrjäiteitä läpi mustavalkoisen maiseman. Puut ovat lehdetttömiä ja lumi peittää peltoja. En olisi arvannut päätyväni tänne elämäni ehtoolla. Lapsena vartuin kuumassa, pölyisessä ilmastossa, jossa kesät olivat häikäisevän aurinkoisia, ja ensimmäinen talveni Mainessa oli koettelemus. Opettelin pilkkomaan polttopuita, ajamaan liukkailla teillä ja sulattamaan jäätyneitä vesijohtoja ja huomasin, että ihminen ei ole koskaan liian vanha sopeutumaan. Kun nuorena kuvittelin, missä olisi mahtavaa viettää oloneuvoksen päiviä, haaveilin kukkulanharjalle rakennetusta huvilasta Koh Samuilla tai puumajasta Osan niemimaalla, jossa linnut ja mölyapinat esittäisivät minulle serenadeja. Ne paikat minä tunsin, ja niissä minä viihdyin, mutta niihin en lopulta voinut paeta.

Koska niistä paikoista minua olisi osattu etsiä. Arvattuus on aina ensimmäinen virhe.

Puhelimeni piippaa kerran.

Vilkaisen näyttöä ja näen jotain, mikä saa minut polkaisemaan jarrua. Ajan pientareelle ja katson kuvia. Näytöllä on videesyötettä valvontakameroistani. Joku on juuri astunut talooni.

Voisin soittaa poliisit paikalle, mutta he esittäisivät aivan varmasti kysymyksiä, joihin en välttämättä halua vastata. Purityn poliisiasemalla on vain kuusi täysipäiväistä poliisia, eikä minulla ole toistaiseksi ollut mitään aihetta olla teke-

misissä heidän kanssaan. Se sopii minulle edelleen, vaikka joutuisin sen vuoksi hoitamaan tämän asian omin päin.

Jatkan matkaa.

Sykkeeni on kiihtynyt nopeaan laukkaan, kun ajan soke-rivaahterapylväikön ohi taloni pihaan. Jään autoon kat-somaan kuistia. En huomaa mitään tavallisuudesta poik-keavaa. Etuovi on kiinni ja lumilapio on siellä, minne sen jätin nojaamaan klapipinoon. Luvaton tunkeilija haluaa tuudittaa minut luulemaan, että kaikki on hyvin.

Minä siis teeskentelen meneväni lankaan.

Laskeudun autosta ja kannan kananrehu- ja perunasäkit kuistille. Pudotan ne sylistä, jotta ne tömähävät kuuluvasti. Kun kaivan talon avaimen taskusta, kaikki hermoni tuntu-vat hienoviritetyiltä ja voimistavat aistimuksia. Huojuvien oksien rapsahduksia, pakkastuulen suudelmaa poskellani.

Huomaan, että ovenkarmiin kiinnittämäni hämähäkin-seitin paksuinen lanka on katkennut.

Menetelmä on hyvin alkeellinen nykyisten sähköisten murtohälyttimien aikakautena, mutta digitaaliset järjestel-mät voivat mennä epäkuuntoon tai ne voi lamaannuttaa ver-kon kautta. Olen viime kuukausina sortunut välinpitämät-tömyyteen enkä ole aina viitsinyt painaa lankaa paikoilleen, mutta tänään tein tämän varotoimen sen jälkeen, mitä kuu-lin aamulla Lutherin tuvassa.

Avaan lukon ja työnnän oven auki kengänkärjellä, ja tuulikaappi tulee näkyviin. Kenkäni ovat rivissä penkin alla, takkini riippuvat naulakossa. Kengänpohjista on karissut lattialle hiekkaa ja kuraa. Toistaiseksi kaikki näyttää normaalilta. Olohuone on vasemmalla. Vilkaisen oven-suusta ja näen sohvan, nojatuolit ja takan luona pienen klapipinon. Mutta en tunkeilijaa.

Käännyin oikealle ja astun keittiöön, mutta en lattia-laudalle, joka narahtaa aina. Näen pesualtaassa kahvikuppini

ja aamiaisastiani sekä greipin kuoret kompostiämpärissä. Pöydällä kimmeltää minulta karisseita sokerikiteitä. Kaikki on kuten lähtiessäni yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: ilmassa tuoksuu vieras sampoo.

Ongelmallinen lattialauta narahtaa takanani. Käännyn ja näen tunkeilijan edessäni.

Hän on nuori ja hoikka ja liikkuu notkeasti kuin urheilija. Hieman yli kolmenkymmenen. Suora musta tukka, joka on otsalta tylästi lyhennetty, ja tummat silmät, slaavilaiset poskipäät. Hän vaikuttaa hämmästyttävän tyyneltä, vaikka osoitan häntä rintaan Waltherillani, jota olen kantaanut siitä lähtien, kun aamulla juttelin Callien kanssa.

"Terve, Maggie Bird", hän sanoo.

"Emme ole tietääkseni tavanneet."

"Miksi valitsit sen nimen?"

"Miksi en olisi valinnut?"

"Anna kun arvaan. Bird. Vapaa kuin taivaan lintu?"

"Ainahan sitä voi haaveilla."

Hän vetää itselleen tuolin. Istuutuu ruokapöytäni ja pyyhkäisee ohimennen sivuun aamiaisella tiputteleman sokerikiteet, ihan kuin ei piittäisi siitä, että voin yhdellä liipaisimen liikkeellä ampua hänet. "Tuo on tarpeeton", hän sanoo nyökäten pistooliini päin.

"Minä päätän onko. Juuri nyt näen edessäni luvattoman tunkeilijan. En tiedä, kuka sinä olet tai miksi tulit."

"Nimeni on Bianca."

"Oikea vai valenimi?"

"Onko sillä väliä?"

"Poliisi tarvitsee ruumiille nimen."

"Älä viitsi. Minä tulinkin, koska meillä on ongelma. Ja sinä voisit auttaa."

Katson häntä hetken: panen merkille rennot hartiat ja pitkät hoikat sääret, jotka hän on nyt vienyt letkeästi ristiin.